

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/76/2025
Identifikačné číslo spisu:	6120421455
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6120421455.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35831154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému A. N., narodenému XX. O. XXXX, S., N. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Andrejom Cífrom, Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 9.422,14 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. januára 2025 sp. zn. 26CoCsp/1/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. januára 2025 sp. zn. 26CoCsp/1/2024, rozsudok Okresného súdu Galanta zo dňa 06. septembra 2023 č. k. 35Csp/3/2021-277 a uznesenie Okresného súdu Galanta zo dňa 21. marca 2025 č. k. 35Csp/3/2021-355 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Galanta na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 06. septembra 2023 č. k. 35Csp/3/2021-277 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 9.422,14 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9.422,14 eur od 01. 03. 2018 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (II. výrok).

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobkyne VÚB, a.s. uzavrel so žalovaným 13 .01. 2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu poskytol úver 12.070 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať k 20. dňu v mesiaci v pravidelných mesačných splátkach vo výške 193,19 eura. Okresný súd posúdil právny vzťah právneho predchodcu žalobkyne a žalovaného ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje všetky náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „ZoSÚ“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný sa na procese uzatvárania zmluvy aktívne zúčastňoval a za týmto účelom zabezpečil potrebné podklady (fotokópie dvoch dokladov svojej totožnosti a rozsudku o rozvode manželstva, žiadosť o poskytnutie úveru). Žalovaný úver splácal v období od 20. 03. 2014 do 17. 10. 2017, uhradil sumu 8.307,86 eura. V

dôsledku nesplácania dojednaných splátok právny predchodca žalobkyne pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 06. 02. 2018, po tom, ako žalovaného listom z 02. 01. 2018 - treťou upomienkou - vyzval na splatenie dlžnej časti splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti. V trojmesačnej lehote (od 21. 10. 2017 do 21. 01. 2018) uplynula aj 15 dňová lehota na upozornenie žalovaného na základe tretej upomienky zo dňa 02. 01. 2018. Z dôkazov vyplynulo, že žalovaný sa do omeškania dostal so splátkou splatnou 20. 10. 2017 a ani nasledujúce splátky neuhradil. Zo strany právneho predchodcu žalobkyne došlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti pohľadávky, ktorá bola následne v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoB“) postúpená na žalobkyňu. Pri posudzovaní obrany žalovaného, že právny predchodca žalobkyne nepostupoval pri uzatváraní zmluvy s odbornou starostlivosťou súd prvej inštancie vychádzal z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia zmluvy. ZoSÚ v znení účinnom k 13. 01. 2014 ukladal veriteľovi povinnosť pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ bol povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nebolo dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. Daňové priznanie a doklad o zaplatení dane bol pre banku jediným dostupným a relevantným dokladom preukazujúcim príjem/výnos žalovaného ako spoločníka v obchodnej spoločnosti. Žalobkyňa sa domáha úhrady iba dlžnej istiny úveru, ktorej výška zodpovedá rozdielu medzi poskytnutým úverom a úhradami na istinu (ako sú uvedené vo výpise z účtu). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (skrátene „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 29. januára 2025 sp. zn 26CoCsp/1/2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Stotožniac sa v plnom rozsahu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1, 2 CSP) odvolací súd konštatoval, že prioritnou odvolacou námietkou žalovaného bolo spochybnenie zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobkyne, preto pohľadávka nemohla byť postúpená na žalobkyňu, ktorá tak nemá v spore aktívnu vecnú legitimáciu. Odvolací súd mal za to, že k predčasnemu (mimoriadnemu) zosplatneniu pohľadávky došlo platne, pre neuhradenie splátky splatnej 20. 10. 2017, s ktorou bol žalovaný dlžník v omeškaní tri mesiace. Právny predchodca žalobkyne zosplatnenie úveru oznámil žalovanému listom zo 06. 02. 2018. Podľa odvolacieho súdu výslovná špecifikácia splátky v upozornení na uplatnenie práva t. j. na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky nie je potrebná, pokiaľ je z obsahu a skutkových okolností veci jednoznačne určiteľné, že žalovaný nezaplatil splátky splatné 20. 10. 2017, 20. 11. 2017 a 20. 12. 2017. K odvolacej námietke spochybňujúcej aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne odvolací súd uviedol, že právnemu predchodcovi žalobkyne podľa § 92 ods. 8 ZoB nič nebránilo postúpiť pohľadávku titulom zosplatneného úveru - žalovaný bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, ktorá ho na splnenie písomne vyzvala. Z obsahu uvedeného ustanovenia zákona nemožno vyvodíť, že sa predpokladá samostatná písomná výzva banky, pretože nie povinnosťou banky výzvu právne kvalifikovať (že ide o výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách), ale postačuje ak z obsahu výzvy splnenie podmienok postúpenia pohľadávky písomnou zmluvou aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. K námietke žalovaného o nedodržaní odbornej starostlivosti právnym predchodcom žalobkyne vo vzťahu k žalovanému odvolací súd v celom rozsahu odkázal na odôvodnenie súdu prvej inštancie. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b)

Civilného sporového poriadku. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo podľa žalovaného (ďalej aj „dovolateľa“) od vyriešenia týchto právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neboli riešené: „1/ Možno považovať právne úkony zo strany úverového veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s.: „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 02. 01. 2018 a „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 06. 02. 2018, ktorými malo dôjsť k predčasnému zosplateniu predmetného spotrebiteľského úveru, za platné a súladné s postupom predpokladaným § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 565 Občianskeho zákonníka, predovšetkým vo vzťahu k určitosti a zrozumiteľnosti týchto úkonov (§ 37 ods. 1 OZ)? 2/ Možno považovať postup úverového veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. pri zisťovaní bonity žalovaného za súladný s požiadavkami podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 13. 01. 2014), pokiaľ si veriteľ nezabezpečil nezávislé objektívne údaje o disponibilných príjmoch a skutočných výdavkoch žalovaného, resp. nevykonával analýzu bonity na základe takýchto objektívnych vstupných údajov? 3/ Mohla Všeobecná úverová banka, a.s. s poukazom na odpovede na otázku prvú a druhú, ku ktorým dospeje dovolací súd, v danom prípade platne postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj len ako „ZoB“) na žalobcu?“ Na zdôvodnenie dovolania poukázal na 10. - 12. bod odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a bod 52 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Vo výzve na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 06. 02. 2018 podľa dovolateľa absentuje špecifikácia splátky, s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, ako aj termín jej splatnosti požadované v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Navyše predčasnému zosplateniu nepredchádzalo upozornenie spotrebiteľa, ktoré mal úverový veriteľ uskutočniť treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 02. 01. 2018. Žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, pretože na neho neprešlo právo zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre rozpor postúpenia pohľadávky s § 92 ods. 8 ZoB. Právny predchodca žalobkyne nebol oprávnený úver zosplatiť aj s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pri hrubom porušení odbornej starostlivosti je spotrebiteľský úver bezúročný a bezpoplatkový. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/15/2023, 5Cdo/197/2022, 5Cdo/2/2023 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 530/2024, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-679/18 (porušenie povinnosti preskúmať bonitu klienta pred uzavretím zmluvy)

3.1. Dovolací súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že dovolateľ (okrem polemiky s procesným postupom súdov a jeho hodnotenia) v dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Namietal arbitrárnosť a rozpor s vykonaným dokazovaním rozhodnutí súdov nižších inštancií, pretože žalobkyňa nepredložila dôkazy o zisťovaní bonity žalovaného a nie je zrejmé, na základe akých podkladov súdy považovali za vierohodné tvrdenie o príjme žalovaného 808,33 eura mesačne. Za hrubo neodborný postup úverového veriteľa dovolateľ označil skutočnosť, že tento vychádzal pri ustálení príjmov dlžníka - fyzickej osoby, ktorý bol konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti, iba z daňového priznania tejto právnickej osoby.

4. Žalobkyňa dovolanie vo svojom vyjadrení označila za nedôvodné a rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne. Právny názor žalovaného o neplatnosti zosplatenia úveru pre absenciu identifikácie splátky, ktorá splatnosť vyvolala a o neplatnosti postúpeniu bankovej pohľadávky označila s odkazom na § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka (skrátene „OZ“) za nesprávny. Poukázala aj na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 01. 2024 sp.zn. 1Cdo/123/2022. Občiansky zákonník v § 565 jasne vymedzuje, pre ktorú splátku môže veriteľ splatnosť vyhlásiť, inak by bolo vyhlásenie splatnosti neplatné. Pri výklade právnych úkonov je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov (nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/07 a sp. zn. I. ÚS 640/2014). Právny predchodca žalobkyne postupoval plne v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ, keď úver predčasne zosplatiť dňa 06. 02. 2018, t. j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky splatnej dňa 20.10.2017 a za súčasného upozornenia žalovaného na možnosť zosplatenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Neobstoí ani námietka žalovaného o nepreverení bonity pred poskytnutím úveru. Súd prvej inštancie sa v rozhodnutí č. k. 35Csp/3/2021 -

277 v odsekoch 51 a 52 dostatočne podrobne venoval splneniu zákonnej povinnosti žalobkyninho predchodcu preveriť schopnosť splácania úveru žalovaným pred jeho poskytnutím. Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 14. 11. 2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ďalej len „opatrenie č. 10/2017“) nadobudlo účinnosť dňa 01. januára 2018 a štandardy obozretného poskytovania spotrebiteľských úverov bližšie špecifikované iným opatrením alebo usmernením NBS neboli stanovené, postup veriteľov pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ďalej len „schopnosť splácať“) bol regulovaný len ustanovením § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. Právny predchodca žalobkyne v zmysle zákonnej požiadavky posúdil výšku príjmov a výšku výdavkov, účel a dobu, na ktorú sa úver poskytuje. K postúpeniu žalovanej pohľadávky došlo v súlade s § 17 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. a § 92 ods. 8 Z. o bankách, čím je daná aktívna legitimácia žalobkyne. Poukázala na rozpor dovolania so správaním sa dovolateľa, ktorý vedomý si svojho záväzku požiadal žalobkyňu o povolenie splatenia dlžnej sumy, čo tento akceptoval. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) CSP) prípustné, preto skúmal jeho dôvodnosť.

6. Podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

7.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

8. Ako vyplýva (aj) z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 zo dňa 20. septembra 2022 „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú

zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok).

10. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09).

12. V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou ústavného súdu najvyšší súd vo viacerých veciach (napr. sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018, 5Cdo/122/2019) vyslovil, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku overeniu alebo vyvráteniu ktorej je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorého overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, už bolo doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, garantujúcimi strane sporu právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

13. Hodnotenie dôkazov je činnosť, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

14. Na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), hodnotenie dôkazov z iných ako hore uvedených dôvodov dovolací súd preskúmať nemôže.

15. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho

rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd musí vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01. 07. 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na ten, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

16. Dovolacie námietky žalovaného smerovali k tomu, že žalobkyňa nepredložila dôkazy o zisťovaní bonity žalovaného a nie je zjavné, na základe akých podkladov súdy považovali za vierohodné tvrdenie žalobkyne o príjme žalovaného 808,33 eura mesačne.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vysvetlil (body 51, 52 odôvodnenia jeho rozsudku), že zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 13. 01. 2014 ukladal veriteľovi povinnosť pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru a právne predpisy účinné v tom čase nestanovovali žiadne limity či ukazovatele pre posúdenie schopnosti splácať úver. Veriteľ mal povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou a vychádzať z údajov o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa a z informácií z príslušnej databázy, avšak bolo vecou tej-ktorej banky, ako si stanoví parametre ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Právny predchodca žalobkyne si v žiadosti o úver od žalovaného vyžiadal údaje a podklady o jeho osobnom, rodinnom stave, dosiahnutom vzdelaní, zdroji a výške príjmu a finančnej situácii v súlade s ust. § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný ako žiadateľ o úver dokladoval banke svoj príjem daňovým priznaním jeho spoločnosti P&T GROUP INTERNATIONAL, s.r.o. za predchádzajúce obdobie, hoci bol v situácii, že tento príjem aktuálne nemal a túto skutočnosť banke neoznámil; nemôže sa preto domáhať práv, ktoré by inak z jeho postavenia vyplývali. Daňové priznanie a doklad o zaplatení dane je pre banku jediným dostupným a relevantným dokladom preukazujúcim príjem/výnos spoločníka zo spoločnosti. Veriteľ v žiadosti o úver preveril aj rodinný stav, iné záväzky a iné výdavky žalovaného, keď pred uzavretím zmluvy nevychádzal len z údajov oznámených žalovaným, ale vyžiadal si aj informáciu zo Spoločného registra bankových informácií prevádzkovaného pre všetky banky spoločnosťou CRIF. Podľa uvedených informácií príjem žalovaného predstavoval 808,33 eura mesačne a jeho výdavky na splácanie záväzkov sumu 626 eur mesačne. Po analýze a vyhodnotení zabezpečených údajov bolo výsledným rozhodnutím analytika schválenie úveru vo výške 12.070 eur, pri výslednej úrokovej sadzbe 12,90%, počte schválených splátok 120 a schválenej výške splátky 189,28 eura. Právny predchodca žalobkyne tak podľa názoru okresného súdu postupoval so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou a prostredníctvom riadne zabezpečených podkladov vyhodnotil, že žalovaný je schopný úver splácať. Napokon, žalovaný splátky dojednaného úveru splácal po dobu takmer štyroch rokov, do októbra 2017. Odvolací súd k tomu v 12. bode jeho rozsudku odkázal na úplné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a doplnil, že ak spotrebiteľ úmyselne zavádzal banku ohľadom svojej finančnej situácie alebo že sa vyhýba plneniu svojich záväzkov, mohlo by ísť aj o zneužívanie práva. Z uvedeného je teda zjavné, na základe ktorých podkladov súdy nižších inštancií

považovali za vierohodný údaj o príjme žalovaného v čase uzatvárania úverovej zmluvy 808,33 eura mesačne, preto námietka nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorá by mala zakladať vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP nemôže v dovolacom konaní obstáť.

18. Závery uvedené v rozsudkoch súdov nižších inštancií zhrnuté v predošlom bode vyvracajú aj dovolacie tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nepredložila dôkazy o zisťovaní bonity žalovaného a jej právny predchodca - banka - vychádzal pri ustálení príjmov dlžníka - fyzickej osoby, ktorý bol konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti, iba z daňového priznania tejto právnickej osoby. V prvom rade treba zdôrazniť, že na vec je nutné nazerať cez optiku právnej úpravy účinnej v čase vzniku záväzkovo-právneho vzťahu žalovaného a VÚB banky, a.s., teda v januári 2014 (odkedy počas 12 uplynulých rokov prešla prirodzeným vývojom zodpovedajúcim vývoju legislatívy aj praxe) a cez optiku tzv. priemerného spotrebiteľa (the average consumer, der Durchschnittsverbraucher, le consommateur moyen). Súdny dvor EÚ v rámci prejudiciálnej otázky v rozhodnutí C-210/96 zo 16. júla 1998 rozobral pojem priemerný spotrebiteľ a dospel k záveru, že je ním taký spotrebiteľ, ktorý je obozretný, všímavý a primerane správne informovaný. Obozretný znamená, že spotrebiteľ sa správa dostatočne ostražito a pozorne, aby neuveril každému marketingovému tipu; jeho obozretnosť sa má prejavovať napríklad priemerným kritickým myslením. V prípade primerane správne informovaného spotrebiteľa sa prezumuje, že disponuje dostatočnými znalosťami a vedomosťami na to, aby sa vedel správať obozretné a všimavo. V teoretickej rovine sa priemerný spotrebiteľ považuje za otvorený pojem, ktorý je adaptabilný pre konkrétnu vnútroštátnu legislatívu ovplyvnenú sociálnym, jazykovým i kultúrnym faktorom.

19. Pre posudzovaný spor je potom významné, že ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa v konkrétnych prípadoch majú určiť vnútroštátne súdy na základe vlastnej úvahy a so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné inštitúty s tým, že táto ochrana je už súčasťou zákonnej normy ako účel právnej normy a už nepotrebuje osobitnú expanzívnu interpretáciu nad rámec interpretačných štandardov vrátane teleologického výkladu. Z obsahu súdneho spisu aj odôvodnení rozsudkov, najmä rozsudku okresného súdu vyplýva, že právny predchodca žalobkyne zisťoval bonitu žalovaného tak, že si od neho vyžiadal (vyplnením rubrik v žiadosti o poskytnutie úveru) základné relevantné údaje o jeho osobnej, príjmovej a sociálnej situácii aj zadovážením údajov zo Spoločného registra bankových informácií. Pri ustálení príjmov žalovaného dlžníka teda nevychádzal iba z daňového priznania právnickej osoby, ktorej konateľom a spoločníkom bol žalovaný, ako tvrdí dovolateľ, ale vykonal analýzu jeho schopnosti splácať úver, ktorej výsledkom bolo ako dovolateľ tvrdí, že žalobkyňa nepredložila potvrdenie zamestnávateľa alebo potvrdenie Sociálnej poisťovne o disponibilnom príjme žalovaného v uvedenej výške (808,33 eura), neuviedol, ktorého zamestnávateľa žalovaného (v uvedenom období) mal na mysli, keď samotný žalovaný ako priemerný spotrebiteľ a žiadateľ o úver dokladoval svoj príjem daňovým priznaním spoločnosti P&T GROUP INTERNATIONAL, s.r.o. za predchádzajúce obdobie, hoci bol v situácii, ako v konaní vyšlo najavo, že tento príjem aktuálne nemal, o čom banku neinformoval. Z hľadiska vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP možno preto uzavrieť, že v konaní pred súdmi nižších inštancií nedošlo k procesnej vade v podobe opomenutia dôkazu.

20. Dovolací súd po zistení, že konanie pred súdom prvej inštancie ani konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

21. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Musí ísť o otázku právnu, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa

vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP by dovolateľ mal a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil a c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

22. Dovolať v dovolaní za právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, vymedzil otázky uvedené v 3. bode tohto uznesenia.

23. Prvou právnou otázkou (vychádzajúc z jej textu, odôvodnenia jej položenia a navrhovanej odpovede) sa dovolateľ pýta na platnosť predčasného zosplatnenia úveru, ak v ňom absentuje označenie splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ svoje právo realizuje. Odvolací súd (10. bod odôvodnenia jeho rozsudku) dospel k záveru (konštatujúc, že ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte nebola vyriešená), že nie je potrebná výslovná špecifikácia splátky (s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace) v upozornení na uplatnenie práva t. j. na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, pokiaľ z obsahu a skutkových okolností danej veci je jednoznačne určiteľné, že žalovaný nezaplatil splátky splatné 20. 10. 2017, 20. 11. 2017 a 20. 12. 2017, teda mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre omeškanie s úhradou splátky splatnej 20. 10. 2017.

24. Dovolať súd dáva do pozornosti, vzhľadom na formuláciu prvej dovolacej otázky ako takej, že je nutné rozlišovať potrebu špecifikácie splátky, s úhradou ktorej je dlžník v omeškaní, na účely upozornenia veriteľa dlžníkovi pred uplatnením práva požadovať splnenie celého dlhu, realizovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), na to, že toto právo využije, od špecifikácie splátky vo vyhlásení mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka).

25. V uznesení z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022 (obdobne rozhodnutie z 31. júla 2024 sp. zn. 5Cdo/188/2023, ktoré prešlo testom ústavnosti v podobe uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. marca 2025 sp. zn. III. ÚS 157/2025) najvyšší súd v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok uviedol (hoci primárne pri riešení premĺčania úveru v spotrebiteľskom právnom vzťahu), že účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je s poukazom na § 53 ods. 9 OZ podmienená tým, že veriteľ pred uplatnením práva požadovať splnenie celého dlhu upozornil dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na to, že toto právo využije; bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie uvedeného práva neúčinné. Z druhej vety ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, a to až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomylený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.

26. Tému špecifikácie splátky, pre omeškanie s úhradou ktorej pristúpil veriteľ k predčasnému zosplatneniu úveru, v právnom úkone zosplatnenia, dovolací súd medzičasom riešil vo viacerých rozhodnutiach. Napr. v rozhodnutí z 25. januára 2024 sp. zn. 5Cdo/2/2023 uviedol, že v spotrebiteľských vzťahoch môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ). Z § 565 vety druhej Občianskeho zákonníka vyplýva, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, pre platný úkon zosplatnenia je nevyhnutné, aby veriteľ v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

27. Záver, ku ktorému najvyšší súd pri riešení nastolenej problematiky dospel, je uvedený v prvej právnej vete rozhodnutia č. 34/2025, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/25 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022), ktorá znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“. Tým došlo k ustáleniu právneho názoru a rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 06. októbra 2020 č. k. I. ÚS 115/2020), ktorý potom v tomto prejednávacom spore posudzoval dovolateľom nastolenú prvú právnu otázku nie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ale podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Konštatuje, že sudy nižších inšancií nesprávne vychádzali pri rozhodovaní z toho, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobkyne výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 06. 02. 2018 je určité napriek absencii presného označenia nezaplatenej splátky úveru, pre ktorú veriteľ svoje právo uplatňuje, takže sa odklonili od (medzičasom) ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

28. V prípade druhej dovolateľom nastolenej dovolacej právnej otázky dospel dovolací súd k záveru, že na jej vyriešení rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo. Sudy nižších inšancií totiž vychádzali z toho, že veriteľ si pri skúmaní bonity (budúceho) dlžníka zabezpečil objektívne údaje o jeho disponibilných príjmoch a skutočných výdavkoch a analýzu bonity dlžníka na ich základe vykonal (dovolateľ sa druhou nastolenou dovolacou otázkou pýta na opačnú situáciu). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Dovolací súd pripomína, že je prísne viazaný otázkou vymedzenou dovolateľom, nemôže ju modifikovať ani prispôbovať (II.ÚS 291/2021). Dovolená argumentácia preto v tejto časti nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP a dovolací súd sa ňou nemôže zaoberať.

29. Tretiu dovolaciu otázku vymedzil žalovaný takto cit.: „3/ Mohla Všeobecná úverová banka, a.s. s poukazom na odpovede na otázku prvú a druhú, ku ktorým dospeje dovolací súd, v danom prípade platne postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj len ako „ZoB“) na žalobcu?“ Dovolací súd opakuje, že v prípade dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP musí byť dovolacia právna otázka procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným a zrozumiteľným spôsobom. Dovolateľ je teda povinný konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, uviesť ako ju riešil odvolací súd a v prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa písm. b) uvedenej právnej normy uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Žalovaným nastolená tretia dovolacia otázka tieto kritériá nespĺňa. Dovolateľ totiž nielen odpoveď na jeho dovolaciu otázku, ale aj jej obsah (to, na čo sa chce opýtať), robí závislým od odpovedí dovolacieho súdu na predchádzajúce dve dovolacie otázky. Dovolací (ani žiadny iný súd zo sústavy všeobecného súdnictva) však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strany konania, pretože by porušil princíp rovnosti strán sporu. Riadne nevymedzenou dovolacou právnou otázkou sa dovolací súd nemôže zaoberať.

30. Napriek uvedenému z hľadiska hospodárnosti konania dovolací súd pridáva nasledovné: Odvolací súd k odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne uviedol, že z § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách nemožno jednoznačne vyvodiť, že sa predpokladá výlučná a samostatná písomná výzva banky, pretože nie je povinnosťou banky výzvu právne kvalifikovať, ale postačuje ak z jej obsahu vyplýva omeškanie dlžníka viac ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti jeho peňažného záväzku, čo oprávňuje veriteľa pohľadávkou zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. Dovolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2025 (teda vydaný po rozhodnutí odvolacieho súdu) sp. zn. 1VCdo/4/2025 (R 38/25). Jeho právna

veta znie: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku, pričom touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný“.

31. V kontexte uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné, pretože nezistil porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia. Zároveň dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom spore odvolací súd (zhodne so súdom prvej inštancie) založil svoje rozhodnutie na nesprávnych právnych záveroch, a založil tým prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

32. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, aj súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). K zrušeniu uznesenia Okresného súdu Galanta zo dňa 21. marca 2025 č. k. 35Csp/3/2021-355 o vyčíslení výšky náhrady trov konania pristúpil dovolací súd preto, že v dôsledku zrušenia výrokov o trovách konania rozsudkov ich vyčíslenie stratilo svoje opodstatnenie.

33. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

34. Nakoľko dovolací súd rozhodol o dovolaní, o návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Galanta z 21. marca 2025 sp. zn. 35Csp/3/2021 o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni tam vyčíslené trovy konania už osobitne nerozhodoval.

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.